

21. Kongres klinické chemie a laboratorní medicíny Paříž, červen 2015.

B. Friedecký

Místem konání byl Kongresový palác na náměstí Porte Maillot. Když se postavíte čelem k němu, vidíte vlevo první stromy Bouloňského lesíku (spíš lesa), před Vámi vykukuje pověstná moderní čtvrt La Defence (obrana), nazvaná podle míst, kde se bránila Paříž pruskému obléhání 1870-1871, vrcholícímu památnou Pařížskou komunou. Jakmile uděláme čelem vzad, ocitneme se v optickém kontaktu s Vítězným obloukem a Champs Elyseé. Při letošní Tour de France vjížděl peleton poslední etapy na pověstný závěrečný okruh kolem Vítězného oblouku netradičně právě přes Porte Maillot. Myslím, že spojitost s červnovým kongresem to nemělo.

K programu kongresu bych rovnou poznamenal, že kdo byl na loňském světovém kongresu v Istanbulu, nepřidal k nepřeborným zásobám svých vědomostí přehršel něčeho zásadně nového. Avšak na druhé straně je pro takového účastníka povzbuzující a uklidňující, že aspoň v některé oblasti lidské aktivity vládne stabilita. Jak v tématech, tak i v osobách, témata reprezentujících.

Souhrn abstrakt všech prezentovaných sdělení, workshopů, posterů byl publikován v Clin. Chem. Lab. Med. ve speciálním čísle June 2015 s-1. Tam je možné získat kompletní obraz o vědeckém obsahu kongresu. Já mohu ve své informaci poskytnout čtenáři několik osobních poznámek, formovaných prismaticem svých odborných zájmů o několika aspektech, které mne zaujaly. Evergreen standardizace a harmonizace, jakožto nikdy nekončící výzvy a procesu na hranici mezi ekonomikou, businessem a zájmy pacienta zazněl v obvyklém širokém rozsahu.

Bloky byly věnované některým pracovním skupinám IFCC, DGKL, JCTLM, prezentovala se nová pracovní skupina IFCC pro farmakogenomiku s předpokládanou zásadní rolí v medicíně, orientované na pacienta. Inovativně působilo objevení se bloku o stavu harmonizace v balkánských zemích. Tady se zdá, že Balkán předstihl východostřední Evropu, stejně výrazně, jako již dříve u preanalytiky. Náplastí na to snad bude pozvání pracovníků SEKK k přednášce o roli EHK při verifikaci standardizace na listopadové pracovní dny JCTLM-CIRME v Miláně.

Významnou součástí vědecké náplně byla sdělení z oblasti diagnostiky maligních chorob pomocí nové generace cirkulujících tumorových markerů. Naopak zdálo se mi, že „omické“ metody vyznívaly v programu kongresu poněkud přitlumeně.

Další významnou složkou kongresu byla řada edukačních bloků, kde si zájemce mohl vybrat z velmi širokého a často na praxi zaměřeného okruhu problémů od metabolomiky přes fázově kontrastní mikroskopii moči až po problémy lehkých a těžkých řetězců u mnohočetného myelomu. Jen bylo zapotřebí si včas zajistit místo v sále. Zájem byl obvykle veliký, u vybraných témat typu diagnostických chyb enormní.

Velmi zajímavé byly některé firemní workshopy. Výrobci téměř zcela zakládají jejich průběh a obsah na prezentacích předních expertů v dané problematice a tlumí úspěšně jejich případné nežádoucí komerční efekty. Tak tomu při domácích prezentacích vždy nebývá. Na tomto místě bych zdůraznil pro pacienty i laboratoře nesmírně důležité a neobvyčejně složitý problém používání séra nebo plasmy při analýze tak, jak byl probrán na workshopu firmy Beckton-Dickinson. Ani po velmi důkladných pojednáních o tomto problému jsem neměl pocit jednoznačného závěru, ačkoliv použití plasmy by přineslo rozhodující možnost pro výrazné snížení hodnot TAT. Stejně zajímavý byl (českými účastníky obzvláště hojně navštívený) workshop Roche o cTnT. Šlo o to, zda a nakolik klinicky významně se liší hodnoty u mužů a u žen. Závěr byl, že muži mají vyšší hodnoty, než ženy, ale že tento rozdíl nemá podstatný klinický význam a že není nutné diferencovat hodnoty cut off podle pohlaví. Podle mého osobního názoru snad poněkud šalamounský závěr, který se patrně dočká ještě mnohé diskuse. Například firma Abbott dospěla u svého cTnI k opačnému závěru.

Výstava se mi jevila jako dostatečně velká, reprezentativní, shrnující a vlivem architektonického uspořádání centra málo přehledná.

Nyní bych rád krátce komentoval účast odborníků z českých laboratoří. Byl jich tam enormní počet. To je samo o sobě pozitivní. Méně pozitivní je pohled na to, jak se silný kvantitativní ukazatel účasti projevil v jeho kvalitě a aktivitě. Dva spoluedoucí bloků (profesoři Zima a Palička), jedna prezentace (prof. Kalousová), posterů a toť vše. Posterů bylo podle mého názoru v relaci s počtem účastníků málo. Ve srovnání s balkánskými zeměmi a Tureckem, kteří měli svá vlastní symposia to není nic slavného. Trend rozporu mezi počtem a odbornou aktivitou českých účastníků lze pozorovat již delší dobu a podle mého názoru se časem spíše prohlubuje.

Samostatnou zmínku zaslouží úvodní přednáška laureáta Nobelovy ceny za medicínu 2011, nositele Řádu Čestné legie a člena Nesmrtelných Francouzské akademie (2012) prof. Julese Hofmanna. Téma přednášky o vrozené imunitě, odkrývající obranné mechanismy organismů proti infekci bylo víc, než aktuální, vazby mezi vrozenou imunitou hmyzu a lidí víc, než zajímavé. Vynikající přednes, prozrazující obrovskou lidskou a vědeckou kultivovanost autora, působily jako balzám na duši, zvyklou na jarmareční a agresivní vystupování soudobých celebrit politiky, pakultury, šoubyznysu a dalších vyvolených současného světa.

Sdělení o Paříži by nebylo úplně bez zmínky o kultuře, neboť ať se nám to líbí nebo ne, Paříž je město s obrovskou historickou a kulturní tradicí a sexapealem. Nedělní zahájení kongresu bylo pojato jako

střídání řečí oficiálních představitelů s baletními scénami, realizovanými mladými pařížskými sólisty na hudbu širokého repertoárového rozsahu od baroka po současný moderní minimalismus. A tak se nad sálem kromě nepominutelných projevů vrchních zahajovačů ještě po čtvrtstoletí vznášel genius velikého Rudolfa Nurejeva. Nezapomenutelnou událostí byl večer v Musée d'Orsay. Neskutecné panorama Paříže od Eifelovky po Sacré Coeur s tokem ve večerním slunci lesknoucí se Seiny na dosah ruky. Fantastické krajiny impresionistů, plné slunce a magické barevnosti. Zkrátka zážitek, na který se nezapomíná. A když připočteme druhého dne ranní stávkou pařížských taxikářů, která poněkud zdramatizovala naše cesty na letiště, nebyl zážitek z kongresu ochuzený o nic podstatného.